

ROZHODNUTÍ

ROZHODNUTÍ RADY

ze dne 25. dubna 2013

určené Kypru o zvláštních opatřeních pro obnovu finanční stability a udržitelného růstu

(2013/236/EU)

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 136 odst. 1 ve spojení s čl. 126 odst. 6 této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Ustanovení čl. 136 odst. 1 Smlouvy o fungování EU umožňuje, aby byla přijata opatření týkající se členských států, jejichž měnou je euro, k zajištění řádného fungování hospodářské a měnové unie.
- (2) Dne 13. července 2010 přijala Rada rozhodnutí podle čl. 126 odst. 6 Smlouvy o fungování EU, v němž se uvádí, že na Kypru existuje nadměrný schodek⁽¹⁾, a s cílem tuto situaci ukončit vydala podle čl. 126 odst. 7 Smlouvy o fungování EU doporučení Kypru, v němž se uvádí, že „by kyperské orgány měly odstranit současný nadměrný schodek co nejrychleji, nejpozději do roku 2012“.
- (3) V doporučení Rady ze dne 10. července 2012 k národnímu programu reforem Kypru na rok 2012 a stanovisku Rady k programu stability Kypru na období 2012–2015⁽²⁾ Rada mimo jiné doporučovala, aby Kypr přijal opatření k dosažení trvalé nápravy svého nadměrného schodku v roce 2012, k zajištění dostatečného pokroku při dodržování své referenční hodnoty pro snížení dluhu, k posílení právních ustanovení pro účinnou rekapitalizaci finančních institucí a ke zlepšení konkurenceschopnosti.
- (4) Kypr čelí silícím tlakům na finančních trzích v souvislosti s narůstajícími obavami o udržitelnost jeho veřejných financí, včetně nutných značných opatření veřejné

podpory pro oslabený finanční sektor. Některé nerovnováhy vznikly v důsledku přelévání negativních dopadů krize v eurozóně, včetně vývoje v Řecku. Jiné nerovnováhy, jak je uvedeno v hloubkovém přezkumu Komise pro rok 2012 týkajícím se Kypru a v doporučení Rady ze dne 10. července 2012, byly domácího původu a delšího trvání. Ratingové agentury postupně snižovaly hodnocení kyperských státních dluhopisů, a země tak pozbyla schopnost refinancování s využitím sazeb, jež by byly slučitelné s dlouhodobou fiskální udržitelností. Bankovní sektor zároveň stále více ztrácel možnost financování na mezinárodních trzích a velké instituce zaznamenaly výrazný nedostatek kapitálu.

- (5) S ohledem na tyto značně nepříznivé hospodářské a finanční podmínky kyperské orgány dne 25. června 2012 oficiálně požádaly o finanční pomoc v podobě půjčky z Evropského nástroje finanční stability/Evropského mechanismu stability (EMS), jakož i od Mezinárodního měnového fondu (MMF) s cílem podpořit návrat kyperské ekonomiky k udržitelnému růstu, zajistit řádné fungování bankovního systému a zabezpečit finanční stabilitu v Unii a v eurozóně. Dne 27. června 2012 vyzvala Euroskupina Komisi, aby se ve spolupráci s Evropskou centrální bankou (ECB), kyperskými orgány a MMF dohodla na makroekonomickém ozdravném programu pro Kypr, včetně jeho potřeby finančních prostředků, a přijala příslušná opatření k zajištění finanční stability v současném velmi náročném prostředí, v němž hrozí riziko přelévání dopadu otřesů na trhu státních dluhopisů. Dne 25. března 2013 dosáhla Euroskupina politické dohody s kyperskými orgány o základních kamenech makroekonomického ozdravného programu. Bankovní sektor se měl restrukturalizovat a zredukovat a mělo se zvýšit úsilí o fiskální konsolidaci, strukturální reformy a privatizaci. Rekapitalizace dvou největších bank navíc měla být provedena výlučně zevnitř těchto bank (tj. ze strany akcionářů, držitelů dluhopisů a věřitelů).
- (6) Za těchto okolností by Kypr měl přijmout komplexní balíček opatření hospodářské politiky, jež mají být provedena v průběhu třetího makroekonomického ozdravného programu, který pokrývá období od druhého čtvrtletí 2013 do prvního čtvrtletí 2016.
- (7) Komplexní balíček opatření hospodářské politiky by se měl zaměřit na znovuoživení důvěry finančních trhů, obnovení zdravých makroekonomických rovnováh

⁽¹⁾ Úř. věst. L 186, 20.7.2010, s. 30.

⁽²⁾ Úř. věst. C 219, 24.7.2012, s. 13.

- a umožnění návratu ekonomiky k udržitelnému růstu. Měl by sestávat ze tří pilířů. První pilíř by měla představovat strategie pro finanční sektor založená na restrukturalizaci a redukci finančních institucí a posílení dohledu nad tímto sektorem, která bude provázena úsilím vyřešit nedostatek kapitálu a likvidity. Druhým pilířem by měla být ambiciózní strategie fiskální konsolidace na začátku období, jež by měla být provedena zejména opatřeními ke snížení běžných primárních výdajů, zvýšení příjmů vládních institucí, zlepšení fungování veřejného sektoru a udržení fiskální konsolidace ve střednědobém horizontu, přičemž je třeba minimalizovat dopad na znevýhodněné skupiny obyvatel a zachovat dobré využívání strukturálních a jiných fondů Unie. Třetí pilíř by měl tvořit ambiciózní program strukturálních reforem s cílem podporovat konkurenceschopnost a udržitelný a vyvážený růst, což umožní odstranění makroekonomických nerovnováh, zejména prostřednictvím reformy systému indexace mezd za konzultací se sociálními partnery a odstraněním překážek, které brání bezproblémovému fungování trhů. S odkazem na politickou dohodu ze dne 28. února 2013 ohledně doporučení Rady o zřízení systému záruk pro mladé lidi by měly být zachovány příležitosti a perspektivy zaměstnatelnosti pro mladé.
- (8) Podle aktualizované prognózy útvarů Komise ze zimy 2012 týkající se růstu nominálního HDP (– 0,5 % v roce 2012, – 8,2 % v roce 2013, – 2,9 % v roce 2014, 2,6 % v roce 2015 a 3,7 % v roce 2016) by poměr dluhu k HDP činil 87 % v roce 2012, 109 % v roce 2013, 123 % v roce 2014, 126 % v roce 2015 a 122 % v roce 2016. Poměr dluhu k HDP by tedy do roku 2015 prudce stoupal a poté by začal klesat, až by v roce 2020 podle odhadů dosáhl 105 %. Na dynamiku dluhu mají vliv některé operace, které přímo nesouvisí s deficitem rozpočtu. Podle aktualizované prognózy útvarů Komise ze zimy 2013 týkající se růstu nominálního HDP by primární saldo vládních institucí mělo v roce 2013 dosáhnout schodku ve výši 395 milionů EUR (2,4 % HDP), v roce 2014 schodku ve výši 678 milionů EUR (4,3 % HDP), v roce 2015 schodku ve výši 344 milionů EUR (2,1 % HDP) a v roce 2016 přebytku ve výši 204 milionů EUR (1,2 % HDP).
- (9) Posílení dlouhodobé odolnosti kyperského bankovního sektoru má zásadní význam pro obnovení finanční stability na Kypru a následně – vzhledem k silným vzájemným vazbám – pro zachování finanční stability v eurozóně jako celku. V současnosti probíhá podstatná redukce a restrukturalizace kyperského bankovního sektoru. Kyperská Poslanecká sněmovna přijala zákony, které stanoví ucelený rámec pro ozdravení a řešení problémů úvěrových institucí. Pomocí tohoto nového rámce byl kyperský bankovní sektor okamžitě a výrazně zredukován. Pro zachování likvidity kyperského bankovního sektoru byla uložena dočasná správní opatření, včetně kontroly pohybu kapitálu.
- (10) Provedení komplexních a ambiciózních reforem ve finanční, fiskální a strukturální oblasti by mělo zabezpečit střednědobou udržitelnost kyperského veřejného dluhu.
- (11) Komise by ve spolupráci s ECB a tam, kde je to vhodné, s MMF měla pravidelně čtvrtletně ověřovat důsledné provádění makroekonomického ozdravného programu Kypru prostřednictvím misí a pravidelných zpráv čtvrtletně podávaných kyperskými orgány.
- (12) V průběhu provádění komplexního balíčku opatření hospodářské politiky Kypru by Komise měla poskytovat další politické poradenství a odbornou pomoc v konkrétních oblastech.
- (13) Kyperské orgány by do přípravy, provádění, sledování a hodnocení makroekonomického ozdravného programu měly v souladu se stávajícími vnitrostátními pravidly a zvyklostmi zapojit sociální partnery a organizace občanské společnosti.
- (14) Veškeré formy finanční pomoci poskytnuté Kypru na podporu provádění politik v rámci jeho makroekonomického ozdravného programu by měly být v souladu s právními požadavky a politikami Unie, zejména s rámcem správy ekonomických záležitostí Unie. Veškeré intervence ve prospěch finančních institucí by měly být prováděny v souladu s pravidly Unie v oblasti hospodářské soutěže. Komise by měla zajistit, aby veškerá opatření stanovená v memorandu o porozumění v rámci požadované finanční pomoci z ESM byla plně v souladu s tímto rozhodnutím,

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

1. Pro usnadnění návratu kyperské ekonomiky k udržitelnému růstu a fiskální a finanční stabilitě Kypr důsledně provádí makroekonomický ozdravný program (dále jen „program“), jehož hlavní prvky jsou stanoveny v článku 2 tohoto rozhodnutí. Program se zaměřuje na konkrétní rizika, která Kypr představuje pro finanční stabilitu v eurozóně, a jeho cílem je rychlé obnovení zdravé a udržitelné hospodářské a finanční situace na Kypru a obnovení jeho úplné finanční soběstačnosti na mezinárodních finančních trzích. Program bere náležitě v úvahu doporučení Rady určená Kypru podle článků 121, 126, 136 a 148 Smlouvy o fungování EU, jakož i opatření Kypru přijatá k dodržování uvedených doporučení a zaměřuje se na rozšíření, posílení a prohloubení požadovaných opatření hospodářské politiky.

2. Komise ve spolupráci s ECB a tam, kde je to vhodné, s MMF sleduje pokrok Kypru při provádění jeho programu. Kypr poskytuje Komisi a ECB svou plnou součinnost. Zejména jim poskytuje veškeré informace, které považují za nezbytné ke sledování programu.

3. Komise ve spolupráci s ECB a tam, kde je to vhodné, s MMF přezkoumává s kyperskými orgány všechny změny a aktualizace programu, které mohou být nezbytné, aby se plně zohlednily mimo jiné jakékoli významné rozdíly mezi makroekonomickými a fiskálními prognózami a skutečnými hodnotami (včetně údajů o zaměstnanosti), negativní účinky přelévání a rovněž makroekonomické a finanční otřesy.

S cílem zajistit bezproblémové zavádění programu a napomoci udržitelné nápravě nerovnováh Komise průběžně poskytuje poradenství a pomoc v oblasti fiskálních reforem, reforem finančního trhu a strukturálních reforem.

Komise pravidelně posuzuje ekonomický dopad programu a doporučuje nezbytné korekce ve snaze podporovat růst a vytváření pracovních míst, zajistit nutnou fiskální konsolidaci a minimalizovat škodlivé dopady v sociální oblasti.

Článek 2

1. Hlavními cíli programu je ozdravení kyperského bankovního sektoru, pokračování probíhajícího procesu fiskální konsolidace a provádění strukturálních reforem na podporu konkurenceschopnosti a udržitelného a vyváženého růstu.

2. Kypr usiluje o fiskální konsolidaci v souladu se svými závazky v rámci postupu při nadměrném schodku, a to za pomoci kvalitních trvalých opatření s minimálním dopadem na znevýhodněné skupiny obyvatel.

3. Kypr přijme opatření stanovená v odstavcích 4 až 15.

4. Aby svůj schodek snížil co nejdříve pod 3 % HDP, je Kypr připraven přijmout dodatečná konsolidační opatření. Konkrétně v případě nižších příjmů nebo vyšší potřeby sociálních výdajů v důsledku nepříznivých makroekonomických vlivů je kyperská vláda připravena přijmout dodatečná opatření k zachování cílů programu, včetně snížení diskrečních výdajů, přičemž minimalizuje dopad na znevýhodněné skupiny obyvatel. Během programového období se peněžní příjmy přesahující prognózy programu včetně případných neočekávaných zisků použijí ke zvýšení úspor nebo snížení dluhu. Naopak dosažení lepších výsledků v takové míře, že to bude možné považovat za trvalé, může snížit potřebu dodatečných opatření v posledních letech.

5. Kypr zachovává dobré využívání strukturálních a dalších unijních fondů.

6. Ve snaze ozdravit svůj finanční sektor Kypr i nadále důkladně reformuje a restrukturalizuje bankovní sektor a posiluje životaschopné banky prostřednictvím obnovy jejich kapitálu, řešení problémů s likviditou a posílení dohledu nad nimi. Program stanoví tato opatření a výstupy:

a) zajištění pečlivého sledování stavu likvidity v bankovním sektoru. Jsou pečlivě sledovány nedávno uložené dočasné

kontroly volného toku kapitálu (jako např. omezení výběrů hotovosti, elektronických plateb a převodů do zahraničí). Cílem je, aby tyto kontroly zůstaly jen po dobu nezbytně nutnou k tomu, aby se zabránilo vážným a naléhavým rizikům pro finanční stabilitu. Střednědobé plány v oblasti financování a kapitálu u domácích bank, které jsou závislé na financování centrální bankou nebo na státní podpoře, by měly realisticky odrážet očekávané snižování pákového efektu v bankovním sektoru a omezit závislost na úvěrech od centrálních bank, aniž by došlo k nucenému prodeji aktiv a úvěrové krizi. Předpisy o minimálních požadavcích na likviditu jsou aktualizovány, aby se v budoucnosti zabránilo nadměrné koncentraci aktiv určitých emitentů;

b) provedení nezávislého ocenění aktiv bank Bank of Cyprus a Cyprus Popular Bank a rychlé začlenění operací Cyprus Popular Bank do Bank of Cyprus. Ocenění se provede rychle, aby bylo možné dokončit konverzi vkladů na kapitál v Bank of Cyprus;

c) přijetí nezbytných regulativních požadavků, pokud jde o zvýšení minimálního ukazatele kapitálové přiměřenosti core tier 1 na 9 % do konce roku 2013;

d) přijetí opatření k minimalizaci nákladů na restrukturalizaci bank hrazených daňovými poplatníky. Podkapitalizované komerční a družstevní úvěrové instituce získají v co největší míře kapitál ze soukromých zdrojů, než jim budou poskytnuta opatření státní podpory. Veškeré plány na restrukturalizaci musí být před poskytnutím takové podpory formálně schváleny podle pravidel poskytování státní podpory. Komerční a družstevní úvěrové instituce s nedostatkem kapitálu mohou za předpokladu, že ostatní opatření nejsou dostatečná, požádat o rekapitalizaci od státu v souladu s postupy pro státní podporu;

e) zajištění toho, že bude vytvořen úvěrový rejstřík, že bude přezkoumán a případně změněn stávající regulační rámec týkající se poskytování a správy půjček a že budou přijaty právní předpisy posilující správu komerčních bank;

f) posílení bankovní správy, včetně zákazu poskytování úvěrů nezávislým členům správní rady nebo osobám, které jsou s nimi ekonomicky spjaty;

g) maximalizaci objemu splacených prostředků z úvěrů v selhání a zároveň minimalizaci pobídek pro strategická selhání ze strany dlužníků. Sem se řadí zmírnění omezení týkající se zabavení kolaterálu a řádné sledování a řízení úvěrů v selhání. Kyperská centrální banka vydá pokyny, podle nichž se jako úvěry v selhání klasifikují všechny úvěry, které jsou více než 90 dnů po datu splatnosti;

- h) sladění regulace družstevních úvěrových institucí a dohledu nad nimi s podmínkami platnými pro komerční banky;
- i) ověření životaschopnosti družstevních úvěrových institucí a vypracování strategie pro budoucí strukturu, fungování a životaschopnost sektoru družstevních úvěrových institucí, a to za konzultací s Komisí, ECB a MMF. Provedení této strategie by mělo být dokončeno do poloviny roku 2015;
- j) posílení sledování zadluženosti podnikatelského sektoru a sektoru domácností a zřízení rámce pro cílenou restrukturalizaci dluhu soukromého sektoru, aby se usnadnilo poskytování nových úvěrů a snížila úvěrová omezení;
- k) další posílení rámce proti praní peněz a zajištění úplné transparentnosti subjektů (právnických osob a jiných právních konstrukcí, jako jsou trusty) v souladu s osvědčenými postupy;
- l) zavedení povinného dohledu založeného na úrovni kapitalizace;
- m) začlenění zátěžových testů do pravidelného vnějšího bankovního dohledu a
- n) zavedení jednotného systému předávání údajů pro banky a úvěrové instituce.
7. V průběhu roku 2013 kyperské orgány důsledně plní kyperský zákon o rozpočtu na rok 2013 s dalšími trvalými opatřeními ve výši nejméně 351 milionů EUR (2,1 % HDP). Kypr provede legislativními a jinými kroky, včetně podle potřeby prostřednictvím změny zákona o rozpočtu na rok 2013, dodatečná konsolidační opatření. Kypr přijme tato opatření:
- a) na výdajové straně do svého rozpočtu zahrne snížení výdajů na programy bytové výstavby nejméně o 36 milionů EUR, další odstupňované snížení mezd ve veřejném sektoru a racionalizaci některých sociálních dávek;
- b) na příjmové straně zahrne mezi dodatečná opatření zvýšení majetkových daní, zákonné sazby daně z příjmu právnických osob, sazby daně z příjmu z úroků, bankovního odvodu a poplatků za veřejné služby;
- c) reformuje svůj daňový systém pro motorová vozidla na základě zásad, které jsou šetrné k životnímu prostředí, a s cílem získat další příjmy;
- d) zavede opatření pro kontrolu výdajů na zdravotní péči a zlepšení nákladové efektivity ve zdravotnictví posílením účinnosti, konkurenceschopnosti a nákladové efektivity veřejných nemocnic. Kromě toho zavede u omezeného počtu zdravotnických služeb a léčiv systém finanční spoluúčasti pacientů a
- e) plně provede konsolidační opatření přijatá od prosince 2012.
8. Od 1. ledna 2014 se použijí následující opatření:
- a) na výdajové straně se do rozpočtu zahrne: snížení celkových výdajů na sociální transfery díky lepšímu zacílení, které přinese nejméně 28,5 milionu EUR; další snížení mezd ve veřejném a širším veřejném sektoru; zavedení poplatku za průkazy do veřejné dopravy pro studenty a důchodce; opatření pro strukturální reformu v oblasti vzdělávání za účelem snížení mzdových nákladů a
- b) na příjmové straně se do rozpočtu na rok 2014 zahrne: prodloužení platnosti dočasného příspěvku z hrubých výdělků zaměstnanců ve veřejném a soukromém sektoru do 31. prosince 2016; zvýšení DPH; zvýšení spotřebních daní a zvýšení příspěvků na všeobecné sociální pojištění.
9. V zájmu zajištění dlouhodobé udržitelnosti veřejných financí Kypr provádí fiskální strukturální reformy, která obsahují mimo jiné tato opatření a výstupy:
- a) reformy všeobecného důchodového systému a důchodového systému ve veřejném sektoru s cílem dosáhnout udržitelnosti důchodového systému a zároveň vyřešit otázku přiměřenosti důchodů. V případě potřeby budou reformy dále posíleny;
- b) kontrolu růstu výdajů na zdravotní péči ve snaze posílit udržitelnost struktury financování a efektivnost veřejné zdravotní péče;
- c) zlepšení efektivity veřejných výdajů a rozpočtového procesu na základě účinného střednědobého rozpočtového rámce, který bude součástí lepší správy veřejných financí a bude plně v souladu se směrnicí Rady 2011/85/EU ze dne 8. listopadu 2011 o požadavcích na rozpočtové rámce členských států⁽¹⁾ a se Smlouvou o stabilitě, koordinaci a správě v hospodářské a měnové unii, podepsanou v Bruselu dne 2. března 2012;
- d) přijetí vhodného právního a institucionálního rámce pro partnerství veřejného a soukromého sektoru vytvořeného na základě osvědčených postupů;
- e) vypracování programu pro dosažení pevného systému správy a řízení státních a polostátních podniků a zahájení plánu privatizace, což pomůže zlepšit hospodářskou výkonnost a obnovit udržitelnost dluhu;
- f) vypracování a provedení uceleného plánu reform s cílem zlepšit efektivnost a účelnost výběru a správy daní včetně opatření, která zajistí úplné a včasné používání právních předpisů a norem, jimiž se řídí mezinárodní daňová spolupráce a výměna daňových informací;
- g) reformu systému daně z nemovitostí;
- h) reformu veřejné správy ve snaze zlepšit její fungování a nákladovou efektivnost, zejména přezkoumáním velikosti, pracovního řádu a funkční organizace veřejné služby, aby se zajistilo účinné využívání veřejných zdrojů a poskytování kvalitních služeb obyvatelstvu a

(1) Úř. věst. L 306, 23.11.2011, s. 41.

i) reformy celkové struktury a úrovní sociálních dávek s cílem dosáhnout účinného využívání zdrojů a zajistit správnou rovnováhu mezi sociální podporou a pobídkami k práci.

10. Po konzultaci se sociálními partnery Kypr provede reformu systému indexace mezd, a to v souladu s cíli zlepšit konkurenceschopnost ekonomiky a zohlednit vývoj v oblasti produktivity práce. Plánovaná reforma podpory z veřejných prostředků by měla zajistit, aby sociální podpora sloužila jako záchranná síť, která zabezpečuje minimální příjem pro osoby, které si nedokáží zajistit základní životní úroveň, a přitom zachovává pobídky k práci. Veškeré změny minimální mzdy musí být v souladu s hospodářským vývojem a s vývojem na trhu práce a musí být přijaty po konzultaci se sociálními partnery.

11. Kypr přijme zbývající požadované změny odvětvových právních předpisů tak, aby v plné míře provedl směrnici Evropského parlamentu a Rady 2006/123/ES ze dne 12. prosince 2006 o službách na vnitřním trhu ⁽¹⁾. Neodůvodněné překážky na trzích služeb, zejména v souvislosti s regulovanými povoláními, musí být odstraněny. Lepšího rámce pro hospodářskou soutěž se dosáhne posílením fungování příslušného orgánu pro hospodářskou soutěž a posílením nezávislosti a pravomocí národních regulačních orgánů.

12. Kypr do konce roku 2014 sníží počet nevyřízených vydání vlastnického titulu k nemovitosti na méně než 2 000 a zavede zaručené časové rámce pro vydávání stavebních osvědčení a vlastnických titulů.

13. Kypr do konce roku 2013 změní pravidla pro nucený prodej nemovitostí zatížených hypotékou a umožní soukromé dražby v co nejkratších časových rozmezích. Zvýší se rychlost práce soudů a nevyřízené soudní případy budou vyřešeny do konce programu.

14. Kypr přijme iniciativy na posílení konkurenceschopnosti svého odvětví cestovního ruchu. Mezi tyto iniciativy patří revize strategie cestovního ruchu na období 2011–2015 na základě studie o tom, jak zlepšit obchodní model odvětví cestovního ruchu, a důkladné analýzy nejlepších způsobů, jak dosáhnout dostatečné letecké dostupnosti Kypru.

15. V odvětví energetiky Kypr zapracuje do vnitrostátního práva třetí energetický balíček a zajistí jeho plné provedení. Kromě toho vypracuje komplexní plán rozvoje pro přeskupení kyperského odvětví energetiky. Tento plán zahrnuje:

- a) plán zavádění infrastruktury nezbytné pro těžbu zemního plynu;
- b) nástin regulačního režimu a organizace trhu pro odvětví energetiky a vývoz plynu a
- c) plán zavedení institucionálního rámce pro využívání zdrojů uhlovodíku, včetně fondu zdrojů, který by měl shromažďovat a spravovat veřejné příjmy z těžby zemního plynu v pobřežních vodách a který je zřízen na základě mezinárodně uznávaných osvědčených postupů.

Článek 3

Toto rozhodnutí je určeno Kyperské republice.

V Bruselu dne 25. dubna 2013.

Za Radu
předseda
M. NOONAN

⁽¹⁾ Úř. věst. L 376, 27.12.2006, s. 36.